

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace

Dlážděná 1003/7

110 00 Praha 1

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE:

NAŠE ZN. :583641/10-OŘ

POČ. LISTŮ: 6

POČ. PŘÍLOH: 0

POČ. LISTŮ PŘ.: 0

VYŘIZUJE: Kabrle

TEL.: 972 235 543

FAX:

E-MAIL: kabrle@szdc.cz

DATUM: 15.11.2010

České dráhy, a.s.

Ředitel odboru 11

Nábřeží Ludvíka Svobody 1222

110 15 Praha 1

SŽDC

Odbor automatizace a elektrotechniky

Správy dopravní cesty

Věc: Gestorský výklad ustanovení předpisu SŽDC (ČD) Z2

Na základě dotazů a připomínek z porad dopravně technických specialistů RCP a dalších zaměstnanců operátora obsluhy dráhy k níže uvedeným ustanovením předpisu SŽDC (ČD) Z2 „Předpis pro obsluhu přejezdových zabezpečovacích zařízení“ vydávám tento gestorský výklad.

A. Nouzové otevření PZS:

Příloha č.4, článek 2j) předpisu SŽDC (ČD) Z2:

Otevřeno — dvoupolohové vratné tlačítko s plombou na šňůrce pro nouzové zrušení výstražného stavu. Toto tlačítko může být též vybaveno zařízením pro registraci použití (počítadlem obsluh). Přejezd je otevřen po dobu stlačení tlačítka. Po použití je nutno plombovacím zařízením zajistit tlačítko proti náhodnému stlačení.

Poruchy

Příloha č.4, článek 11 předpisu SŽDC (ČD) Z2

11. O poruchu PZS se jedná, jestliže:

- nesvítí zelená indikace **Pohotovostní (Bezporuchový) stav** ani žlutá indikace **Nouzový stav**;
- svítí červená indikace **Poruchový stav**;
- svítí bílá indikace **Výstražný stav** i po zjištění, že v obvodu přejezdu není žádné železniční kolejové vozidlo;
- svítí bílá indikace **Anulační stav** a obsluhující zaměstnanec spolehlivě zjistil, že předcházející železniční kolejové vozidlo, pro něž byl přejezd uzavřen, opustilo vzdalovací úsek přejezdu;

- e) svítí bílá indikace **Chod měniče** déle než 3 hodiny a popřípadě svítí zároveň žlutá indikace **Nouzový stav** doprovázená akustickou indikací, kterou lze vypnout tlačítkem **Vypnutí zvonku nouzového stavu**;
- f) nesvítí žádná indikace.

Obsluhující zaměstnanec pro jízdu dalších železničních kolejových vozidel je povinen činit dopravní opatření dle předpisu ČD D2.

Jestliže se jedná jen o poruchu dle d) a obsluhující zaměstnanec uzavře přejezd ruční obsluhou, není nutno pro jízdu železničního kolejového vozidla provést dopravní opatření dle předpisu ČD D2.

Příloha č.4, článek 12 předpisu SŽDC (ČD) Z2:

12. Jestliže PZS je v trvalém výstražném stavu (porucha dle c) předchozího článku), i když v obvodu přejezdu není žádné železniční kolejové vozidlo, je obsluhující zaměstnanec povinen umožnit provoz silničních vozidel, tj. pokud dopravní situace to umožní a k přejezdu se neblíží žádné železniční kolejové vozidlo, otevřít přejezd opakovaně na dobu nejméně 2 minuty obsluhou tlačítka **Otevřeno** po sejmutí plomby. Dopravní opatření dle předpisu ČD D2 je pak možno odvolat po odstranění poruchy a obnovení plomby.

Povinnosti obsluhujících zaměstnanců v případě výluky služby dopravních zaměstnanců jsou určeny ZDD.

Příloha č.5 předpisu SŽDC (ČD) Z2:

Příloha č.5, článek 3 předpisu SŽDC (ČD) Z2:

3. Ovládací prvky pro ruční obsluhu:

c) **Nouzové (dálkové) otevření** — dvoupolohové vratné tlačítko s registrací použití. Po dobu jeho stlačení je přejezd nouzově otevřen a nesvítí žádná z indikací **Bezporuchový stav**, **Nouzový stav** a **Pohotovostní stav**. Zpravidla svítí červená indikace **Poruchový stav**;

Příloha č.5, článek 12 a 13 předpisu SŽDC (ČD) Z2:

Poruchy

12. O poruchu PZS se jedná, jestliže:

- a) nesvítí zelená indikace **Bezporuchový (Pohotovostní) stav** ani žlutá indikace **Nouzový stav**, nebo;
- b) svítí červená indikace **Poruchový stav**, nebo;
- c) svítí bílá indikace **Přejezd uzavřen** i po zjištění, že v obvodu přejezdu není žádné železniční kolejové vozidlo a přejezd nebyl ručně uzavřen, nebo;
- d) nesvítí modrá indikace **Bezanulační stav** a obsluhující zaměstnanec spolehlivě zjistil, že předcházející železniční kolejové vozidlo, pro něž byl přejezd uzavřen, opustilo vzdalovací úsek přejezdu;
- e) svítí žlutá indikace **Porucha napájení** déle než 3 hodiny, (pokud není samostatně zřízena, může být sloučena s indikací **Nouzový stav**), nebo;
- f) nesvítí žádná indikace.

Obsluhující zaměstnanec pro jízdu dalších železničních kolejových vozidel je povinen činit dopravní opatření dle předpisu ČD D2.

Jestliže se jedná jen o poruchu dle d) a obsluhující zaměstnanec uzavře přejezd ruční obsluhou není nutno pro jízdu železničního kolejového vozidla provést dopravní opatření dle předpisu ČD D2.

13. Jestliže PZS je ve výstražném stavu (porucha dle c) předchozího článku), i když v obvodu přejezdu není žádné železniční kolejové vozidlo, je obsluhující zaměstnanec povinen umožnit provoz silničních vozidel, tj. pokud dopravní situace to umožní a k přejezdu se neblíží žádné železniční kolejové vozidlo, otevřít přejezd opakovaně na dobu nejméně 2 minuty obsluhou tlačítka **Nouzové otevření**.

Obsluhující zaměstnanec může PZS v trvalém výstražném stavu z důvodu poruchy ovládacího úseku vypnout z činnosti stlačením tlačítka **Nouzové vypnutí z činnosti** nebo zavést **DKNP**, pokud se k přejezdu neblíží žádné železniční kolejové vozidlo. Další podmínky použití stanoví **DÚ** a **SŘ**.

Gestorský výklad:

Výchozí podklady:

- Pro potřeby tohoto předpisu znamená význam pojmu ... „tlačítka s registrací použití“ tlačítka s počitadlem (rozdíl proti pozdějšímu předpisu SŽDC(ČD) Z1).
- Pojem odstranění poruch znamená, že:
  - ◆ zařízení je znovu plnohodnotně v činnosti
  - ◆ porucha je odepsána na pravé straně Záznamníku poruch
  - ◆ je zavěšena plomba, která byla v souvislosti s vztaznou poruchou sejmuta
- Po dobu trvání poruchy, při které bylo PZS nouzově otevřeno, musí být podle předpisu SŽDC(ČD)Z2, zavedena příslušná dopravní opatření (rozkaz OP)

Závěr:

Ve vztahu k uvedeným skutečnostem je zřejmé, že dopravní opatření mohou být v případě poruchy PZS, při které bylo použito tlačítka nouzového otevření odvolány, až po odstranění poruchy.

S tohoto důvodu se věta ...“ *Dopravní opatření dle předpisu ČD D2 je pak možno odvolat po odstranění poruchy a obnovení plomby*“ vztahuje pouze na zařízení s plombovanými tlačítky pro nouzové zrušení výstrahy na PZS (viz. Příloha 2,3).

V případě použití tlačítka s registrací obsluhy(tlačítko s počitadlem) je na místě, že odvolání na zavěšení plomby ve vztahu k odstranění poruchy, není uvedeno.

B. Pojem „Závada,,:

Závada – odchylná činnost PZZ od správné funkce, která neohrožuje bezpečnost provozu na přejezdu.

gestorský výklad:

Výchozí podklady:

- Pro potřeby tohoto předpisu znamená význam pojmu „závada“ porucha PZS, která neohrožuje bezpečnost železničního provozu a při které není potřebné zavádět příslušná dopravní opatření podle předpisu SŽDC(ČD) D2.
- Pojem „závada“ uvedený v předpisu SŽDC(ČD) Z2 není možno ztotožnit se stejným pojmem uvedeném v předpisu SŽDC(ČD)Z1 (*není uveden postup jak může obsluhující zaměstnanec závadu odstranit*).

Závěr:

S ohledem na uvedené skutečnosti, je nutno vznik „závady“ podle předpisu SŽDC(ČD) Z2 ohlašovat a evidovat jako porucha ZZ.

C. Dopravní klid na přejezdu:

SŽDC(ČD) Z2, článek 41

41. Dopravní klid na přejezdu — stav PZS, při kterém je na základě povelu obsluhujícího zaměstnance vyloučen vliv ovládacích úseků na uvedení PZS do výstrahy.

SŽDC(ČD) Z2 příloha č. 5, článek 3

a) Dopravní klid na přejezdu — dvoupolohové nevracné tlačítka nebo třípolohové vratné tlačítka s registrací použití. U vícekolejných přejezdů může být samostatné pro každou kolej. Stlačením se zavede **dopravní klid na přejezdu**, povytažením zruší. Pokud je zaveden, nesvítí indikace **Bezvýlukový stav**. Jestliže tato indikace není zřízena, nesvítí žádná z indikací **Bezporuchový stav**, **Nouzový stav** a **Pohotovostní stav** a zpravidla svítí červená indikace **Poruchový stav**;

SŽDC(ČD) Z2 příloha č. 5, článek 13

13. Jestliže PZS je ve výstražném stavu (porucha dle c) předchozího článku), i když v obvodu přejezdu není žádné železniční kolejové vozidlo, je obsluhující zaměstnanec povinen umožnit provoz silničních vozidel, tj. pokud dopravní situace to umožní a k přejezdu se neblíží žádné železniční kolejové vozidlo, otevřít přejezd opakováně na dobu nejméně 2 minuty obsluhou tlačítka Nouzové otevření.

Obsluhující zaměstnanec může PZS v trvalém výstražném stavu z důvodu poruchy ovládacího úseku vypnout z činnosti stlačením tlačítka Nouzové vypnutí z činnosti nebo zavést DKNP, pokud se k přejezdu neblíží žádné železniční kolejové vozidlo. Další podmínky použití stanoví DU a SR.

SŽDC(ČD) Z2 příloha č. 5, článek 9

9. V určených případech se zavádí **Dopravní klid na přejezdu**. Stlačením tlačítka se zavede DKNP a tím se vyloučí vliv ovládacích úseků na uvedení PZS do výstrahy. Podmínky použití stanoví DU a SR.

Gestorský výklad:

Výchozí podklady:

- Tlačítka s registrací použití „**Dopravní klid na přejezdu**“ se používají jako jeden z obslužných úkonů v rámci činnosti „**Výluka služby dopravních zaměstnanců**“ nebo při poruše ovládacího úseku PZS (trvalý výstražný stav) v době kdy se k přejezdu neblíží žádné kolejové vozidlo.
- Vznik trvalého výstražného stavu na přejezdu v době, kdy je prováděna plánovaná výluková činnost, je nutno řešit úpravami PZS ze strany organizační složky, která výlukovou činnost zajišťuje (např.využití výlukových zásuvek).
- Pokud by nebylo možno uvedenou výlukovou činnost prokazatelně řešit úpravou PZS, je možno použít tlačítka „**Dopravní klid na přejezdu**“ na základě výlukového rozkazu, ale pouze v době, kdy se k přejezdu neblíží žádné kolejové vozidlo. Činnost výpravčího na dálkové nebo ruční obsluze PZS je v průběhu probíhajících výlukových prací nepřípustná.

Závěr:

Ve vztahu k uvedeným skutečnostem je zřejmé, že použití tlačítka „**Dopravní klid na přejezdu**“ při výlukové činnosti je vymezeno na situace, kdy není možno použít technických úprav PZS a v průběhu výlukové činnosti nebudou na přejezdu uskutečňovány jízdy kolejových vozidel. Tento stav musí být jednoznačně definován ve výlukovém rozkazu.

Podmínky použití uvedeného tlačítka, které mohou být uvedeny v DU nebo SR, nesmí přesahovat použití uvedené v předpisu SŽDC(ČD) Z2.

Stejné zásady platí i pro činnost prováděnou u PZS s obsluhou uvedenou v příloze č. 6 předpisu SŽDC(ČD)Z2.

Uvedené skutečnosti se netýkají jízd speciálních vozidel pro zajištění výlukové činnosti. Jejich jízdy přes přejezd jsou zajištěny podle předpisu SŽDC(ČD) D2.

D. Činnost při ruční obsluze PZS ve vztahu k obsluze tlačítka „Vypnutí zvonku poruchový stav“:

SŽDC(ČD) D2 čl.866

866.

Dříve než na přejezd vjede vlak (popř. PMD, je-li pro jeho jízdu obsluha PZZ nařízena), musí být přejezd včas uzavřen závorami nebo vyvoláním výstrahy na přejezdovém zabezpečovacím zařízení. Zaměstnanec, provádějící kontrolu činnosti PZS, je povinen se před dovolením jízdy vlaku nebo PMD (před jeho přijetím nebo udělením souhlasu k jízdě PMD nebo potvrzením předvídaného odjezdu) přesvědčit o správné činnosti PZS.

Zaměstnanec, obsluhující přejezdové zabezpečovací zařízení, je musí včas uzavřít před jízdou vlaku nebo PMD. Uzavření přejezdu provede podle hlášení předvídaného odjezdu nebo sjednaného času odjezdu PMD.

Není-li zaměstnanec, obsluhující PZZ (provádějící kontrolu PZS) na širé trati, zapojen do traťového spojení, na němž jsou dávány předvídané odjezdy, smí výpravčí dovolit jízdu vlaku nebo PMD (přjmout vlak nebo potvrdit předvídaný odjezd), až když vyrozuměl zaměstnance obsluhujícího PZZ (kontrolujícího stav PZS) a ten mu potvrdil, že PZS je v činnosti.

U PZZ s přejezdníky se kontrola činnosti před dovolením jízdy vlaku nebo PMD neprovádí. Stav zařízení je strojvedoucímu návštěvnímu výpravčímu v návštěvě ve smyslu předpisu ČD D1. Ví-li však výpravčí, že PZZ nebo přejezdník je v poruše, postupuje podle čl. 883.

SŽDC(ČD) Z2 příloha č. 4, článek 2

c) Poruchový stav — červená indikace. Svítí-li stálým světlem, indikuje, že na přejezdu je porucha, která ohrožuje bezpečnost provozu na přejezdu, nebo je použito povetu k nouzovému otevření. Je doprovázena vypínatelnou zvukovou indikací;

SŽDC(ČD) Z2 příloha č. 4, článek 2

h) Vypnutí zvonku poruchového stavu — dvoupolohové nevratné tlačítko s plombou na šňůrce, jehož stlačením se vypne zvuková indikace při poruchovém stavu, povytažením se po odstranění nouzového stavu vypne obnovená zvuková indikace;

SŽDC(ČD) Z2 příloha č. 5, článek 2

c) Poruchový stav — červená indikace (doplňená vypínatelnou akustickou indikací) svítí stálým světlem a indikuje, že na přejezdu je porucha, která ohrožuje bezpečnost provozu na přejezdu, nebo je přejezd otevřen použitím povetu k nouzovému otevření (místní či dálkové), nebo **PZS** je ve stavu **DKNP**, nebo je zavedena výluka ovládacích úseků (při zavedení **DKNP** a výluce ovládacích úseků se nerozsvětí tehdy, je-li zřízena samostatná indikace „**Bezvýlukový stav**“);

SŽDC(ČD) Z2 příloha č. 5, čl.3

a) Dopravní klid na přejezdu — dvoupolohové nevratné tlačítko nebo třípolohové vratné tlačítko s registrací použití. U více kolejných přejezdů může být samostatné pro každou kolej. Stlačením se zavede dopravní klid na přejezdu, povytažením zruší. Pokud je zaveden, nesvítí indikace **Bezvýlukový stav**. Jestliže tato indikace není zřízena, nesvítí žádná z indikací **Bezporuchový stav**, **Nouzový stav** a **Pohotovostní stav** a zpravidla svítí červená indikace **Poruchový stav**;

b) Nouzové vypnutí z činnosti — dvoupolohové vratné tlačítka s registrací použití. Stlačením tlačítka se nouzově vypne PZS z činnosti. Pokud je PZS vypnuto z činnosti, nesvítí žádná z indikací **Bezporuchový stav**, **Nouzový stav** a **Pohotovostní stav**. Zpravidla svítí červená indikace **Poruchový stav**. Opětné zapnutí PZS do činnosti může provést pouze udržující zaměstnanec.

c) Nouzové (dálkové) otevření — dvoupolohové vratné tlačítka s registrací použití. Po dobu jeho stlačení je přejezd nouzově otevřen a nesvítí žádná z indikací **Bezporuchový stav**, **Nouzový stav** a **Pohotovostní stav**. Zpravidla svítí červená indikace **Poruchový stav**.

Gestorský výklad:

Výchozí podklady:

- Před jakýmkoliv úkonem ve vztahu k povolení jízdy kolejového vozidla přes přejezd se musí obsluhující zaměstnanec přesvědčit, zda je příslušné PZS, které uvedený přejezd zabezpečuje, ve stavu zajišťujícím bezpečnost provozu (podle příslušných indikací).
- Tlačítkem s registrací použití „**Vypnutí zvonku poruchového stavu**“ vypíná obsluhující zaměstnanec zvonek, který akusticky upozorňuje na vznik situace, kdy dochází ke změně provozního stavu PZS (dochází k omezení jeho funkce ve vztahu k jízdě kolejového vozidla).
- Pokud výše uvedené omezení funkce PZS bylo zapříčiněno vznikem poruchy je nutno postupovat podle opatření uvedených v předpisu SŽDC(ČD) Z2, D2 a předpisu ČSD T100.
- Bylo-li uvedené tlačítko použito pro vypnutí zvonku poruchového stavu, v případě přesně definované provozní činnosti (např. dlouhodobé obsazení ovládacích úseků PZS při delším posunu), nejedná se o poruchu PZS, ale o provozní stav, kdy je bezpečnost na přejezdu zajišťována dopravním zaměstnancem ve vztahu k prováděné činnosti.

Závěr:

Pokud bylo tlačítko „**Vypnutí zvonku poruchového stavu**“ použito v souvislosti se vznikem poruchy musí být případná plomba na tlačítku zavěšena v rámci odstranění a následném ukončením poruchy (viz předpis ČSD T100).

Pokud bylo tlačítko „**Vypnutí zvonku poruchového stavu**“ použito v souvislosti s přesně definovanou provozní činností (např. dlouhodobé obsazení ovládacích úseků PZS při delším posunu), nejedná se o poruchu PZS. Po ukončení výše uvedené provozní činnosti bude sejmouti plomby na tlačítku ohlášeno udržujícímu zaměstnanci a proveden příslušný zápis v Telefonním zápisníku. Plomba bude zavěšena při nejbližší servisní činnosti na příslušném pracovišti.

Ředitel
odboru řízení provozu
SŽDC:
